

Osvědčení
o odbojové činnosti

ing. Florián Plhák

Protektorátní
průkaz

FLORIÁN PLHÁK

Od konce 2. světové války nás v letošním roce dělí již 65 let. Během této doby byly a jsou při mnohých příležitostech připomínány oběti války, vzpomínáme na ty, kteří položili život v boji proti okupantům, kteří projevíli statečnost v řadách zahraničních armád, kteří s vědomím hrozící perzekuce a krutých trestů neváhali zapojit se do ilegální činnosti na území protektorátu. Více se ví o ozbrojeném boji, o diverzních a sabotážních akcích apod. Formy ilegální činnosti však byly různé a podílelo se na nich mnoho lidí, o nichž se ví už méně. Takovouto činností, podmiňující další aktivity směřované proti okupantům, bylo například získávání a předávání informací. Rizika byla stejná – vždyť i za předání letáku hrozil koncentrační tábor nebo i okamžitá poprava. Na této činnosti se podílel také skrbeňský rodák, pan ing. Florián Plhák.

Narodil ve Skrbeni v roce 1910 jako nejmladší dítě rodičům Floriánovi a Marii Plhákovým v domě č.p.107, nyní U Kovárny 3. Měl ještě sestru Annu a bratra Josefa, který

jediný ze sourozenců zůstal na rodném domě ve Skrbeni. Jako chlapec navštěvoval zdejší školu, ministroval v kostele. Chtěl studovat stavební obor, život mu ale určil jiný směr.

Na doporučení pana faráře odešel na studia techniky a chemie, začal studovat na vyšší chemické škole v Bánské Štiavnici. Zde poznal z blízka maďarizaci a vystupňovaný nacionalismus. V průběhu studia mu zemřela matka. Po absolvování školy odešel do Brna, kde pokračoval ve studiích a od roku 1936 pracoval jako chemik v chemické zkušebně materiálu v brněnské Zbrojovce. Odtud byl přeložen do Zbrojovky ve Vsetíně, kde působil v téže funkci. Znal tedy přesné chemické složení materiálu a tržkavin pro všechny druhy tam vyráběných zbraní, např. kulometů apod. K tomu měl přesné informace o výrobních objektech, skladech, o výrobních munice, o početních stavech německých strá-

ží atd. Všechny tyto informace předával pan Plhák od září 1939 učitel Vlastimilu Fialovi, který působil jako velitel odbojové skupiny VELA na Slovácku pro oblast Kostice, Tvrdonice, Lanžhot. Zprávy předával dvakrát měsíčně při dohodnutých srazech, na nádraží v Uherském Hradišti nebo na jiných místech, obvykle v sobotu večer nebo v neděli ráno, později též v Kyjově. Při jedné náhodné návštěvě v bytě již zmiňovaného učitele Fialy se setkal s divizním generálem Koutňákem, kterého rovněž informoval o jemu známých skutečnostech týkajících se možnosti odboje.

V roce 1942 byl pan Plhák přeložen do Zbrojovky v Povážské Bystrici. Ze svého nového působiště ilegálně přecházel s pomocí převaděčů přes hranice na Moravu (přes Púchov, Čertov, Císařskou louku a Huslenky do Vsetína). Zažíval při tom dramatické a nebezpečné chvíle, když například zahrabáni v hlubokém sněhu na hranicích čekali, až přejde zesílená pohraniční stráž se psy. Jen díky příznivému větru je psi nepostřehli. Na Moravě bylo tehdy stanné právo a riziko v případě zatčení bylo o to větší. S Vlastimilem Fialou míval sraz v Hulíně poblíž nádraží, dvakrát až třikrát do měsíce. Kromě informací ze Zbrojovky

předával též poznatky o rozložení německé a slovenské pohraniční stráže, o pohybu a vyzbrojení německých vojsk a později také o průběhu Slovenského národního povstání. Jeho vypuknutí ho zastihlo ve vlaku mezi Povážskou Bystricí a Bánskou Bystricí, kam byl poslán navázat kontakt. Vlak byl zastaven v půli cesty a obsazen německými vojáky, kteří oblast povstání neprodyšně uzavřeli. Tehdy se musel vrátit s nepořízenou zpět. Na schůzkách dostával ilegální tiskoviny, které rozšiřoval po nádražích a ve vlcích, například „Rozkaz č. 1, Směrnice protievakuační podepsané vrchním velitelem VELY generálem Otakarem, Vojenský a politický rozkaz VELY podepsané členy výkonného výboru této odbojové skupiny atd. Po válce pan Plhák změnil působiště a ze Zbrojovky odešel do ci-

vilního sektoru. Pracoval v několika cukrovarech a mrazírnách po celé republice, naposledy v cukrovaru v Uničově. Dožil v Olomouci, kde zemřel v roce 2004.

O své odbojové činnosti obdržel osvědčení podle zákona č. 255/1946. Za účast v protifašistickém odboji mu bylo uděleno několik pamětních medailí a dalších ocenění.

Všechny uvedené informace nám poskytl jeho syn, pan ing. Mojmír Plhák žijící v Olomouci, který ve svém archivu uchovává řadu dokumentů o životě svého otce a jeho odbojové činnosti.

Vzpomínáme-li na statečnost mnoha lidí za okupace, naskytá se otázka – jak bychom obstáli my, kteří jsme nebyli (naštěstí) vystaveni takovým zkouškám? Jak dnes vnímáme pojem vlast, pro kterou mnoho lidí neváhalo riskovat svůj život?

Z OBECNÍHO ÚŘADU

Zastupitelstvo obce přijalo na svém 31. zasedání 29. března toto usnesení:

1/31/2010

ZO Skrbeň bere na vědomí informace o plnění usnesení a o probíhajících aktivitách.

2/31/2010

ZO schvaluje uzavření Smlouvy o zajištění dopravní obslužnosti v rámci integrovaného dopravního systému a o poskytnutí příspěvku na pokrytí ztráty dopravce DPMO, a.s. se Statutárním městem Olomouc, dle které je příspěvek obce Skrbeň na rok 2010 ve výši 245.842,- Kč.

3/31/2010

ZO schvaluje rozpočet obce na rok 2010.

4/31/2010

ZO schvaluje rozpočet Fondu na podporu oprav a modernizace bytového fondu na rok 2010.

5/31/2010

ZO schvaluje rozpočet Sociálního fondu včetně pravidel pro jeho čerpání na rok 2010.

6/31/2010

ZO schvaluje hospodářský výsledek Základní školy a mateřské školy Skrbeň, příspěvkové organizace, za rok 2009 ve výši 0,- Kč.

7/31/2010

ZO ukládá Základní škole a mateřské škole, příspěvkové organizaci, odvod z fondu reprodukce majetku (investiční fond) ve výši 51.036,- Kč do rozpočtu obce Skrbeň v termínu do 31. 12. 2010.

8/31/2010

ZO souhlasí s dělením obecního pozemku p.č. 413/26 dle předloženého návrhu s tím, že pozemek

p.č. 413/81 bude na západní straně zkrácen o šířku pozemku p.č. 413/23.

9/31/2010

ZO schvaluje pravidla pro připojení domů, které nebyly zahrnuty do projektu splaškové kanalizace, případně byly do projektu zahrnuty avšak jejich připojení nemohlo být z důvodů na straně jejich vlastníka provedeno v rámci plošné výstavby kanalizace:

a) vlastník objektu uhradí čerpací jímku schváleného typu a její připojení na uliční řád

b) obec poskytne čerpadlo včetně ovládací techniky

c) veřejnou část přípojky převede vlastník bezúplatně do majetku obce _____

100 LET POŠTY

Zápis z obecní kroniky:

Pošta byla nošena příležitostně z Olomouce, potom Očenášek z Křelova ji z Olomouce donášel. Pak byla Skrbeň přidělena do Nákla, Horky. Z těch vesnic ji nosila dlouhá léta stařenka Coufalová. V novější době zřízena ve Skrbeni sběrna (v mlékárně p. Hřivna), jež proměněna na úřad samostatný roku ??

V letošním roce uplyne sto let od vzniku poštovního úřadu ve Skrbeni. Přesné datum zahájení činnosti se podle různých zdrojů liší. Dle jedné z informací byl poštovní úřad ve Skrbeni aktivován 12. 12. 1910 a vedla ho expedientka Františka Doležalová, jiné prameny uvádějí, že k aktivaci došlo již 1. února 1910. Až na krátké období kolem 1. světové války sídlila skrbeňská pošta ve stejném objektu jako je tomu dodnes.

Kulaté výročí je připomenuto přitiskem „Skrbeň 100 let pošty“ na cenné nálepky APOST, které budou s tímto přitiskem vydávány zdejší poštou od 1. dubna do 31. prosince

2010. Nálepka APOST je v zásadě nálepka, kterou se opatřují doporučené dopisy. Běžný uživatel pošty si tohoto nenápadného prýtisku

nemusí ani všimnout, avšak mezi poštovními nadšenci, filatelisty a podobně zaměřenými sběrateli vyvolala informace o povolení prýtisku značný ohlas. Jen do poloviny dubna Skrbeňská pošta obdržela více než dvě sta zásilek s prosbou o zpětné odeslání s jubilejní nálepkou. Tyto „zpětné“ zásilky si sběratelé opatřili výraznými nápisy 100 let pošty ve Skrbeni, potisky souvisejícími s naší obcí, jini požádali přímo o zaslání obecní pohlednice.

MYSLIVECKÝ ROK

Myslivci často zaskočení protimysliveckou mediální kampaní, podporovanou i politickou propagandou se velmi málo dovedou bránit a seriózně svoji činnost obhajovat. Proto bych chtěl využít obecního měsíčního zpravodaje a předložit našim občanům několik článků, které by měly kultivovaně propagovat myslivost před celou občanskou veřejností.

CHOV ZVĚŘE, PÉČE O ZVĚŘ A JEJÍ SMYSL

Mnozí oponenti myslivců si neuvědomují, že zvěř žijící v současné krajině je výsledek staletého umělého chovu a myslivecké péče. To potvrzuje i rčení „Kde nejsou myslivci, tam není ani zvěř“. Příkladem jsou Řecko, Izrael a některé další státy.

Myslivci v civilizaci pozměněné či zdevastované krajině zvěř uměle chovají a loví podle plánů chovu

a lovu kontrolovaných státní správou. Současná, člověkem využívaná, krajina nemá v průběhu celého roku dostatečnou úživnost pro zvěř a myslivci proto musí v době nouze zvěř přikrmovat, čímž ji nejen zachraňují od hladovění, ale zlepšují i její fyzickou kondici.

Myslivci musí také chránit zdraví zvěře před nemocemi ze zemědělských velkochovů a naopak. Myslivci celoplošně ošetřují zvěř proti parazitárním onemocněním a vzteklině, navíc pečují i o zvěř, kterou neloví, poněvadž jsou si vědomi jejího významu v krajině (koroptev polní).

Dodržování uvedených zásad přispívá k ekologicky nutné rovnováze mezi stavy zvěře a životním prostředím. Současný zákon o myslivosti definuje myslivost jako soubor lidských činností v přírodě ve vztahu ke zvěři jako součásti ekosystému. Zvěř v naší současné krajině mysliveckou péčí potřebuje a znevažování této snahy ortodoxními ochránci argumentem typu „příroda si pomůže sama“ je zcela zcestné.

Zvěř chceme mít i v takové krajině jakou máme a těžko bychom si představili českou krajinu bez zvěře uvedené v zákoně o myslivosti.

V současné době se v EU zákonným způsobem řeší v chovech domácích zvířat tzv. „životní pohoda“.

Zvěř je kromě uvedených důvodů jedním z přírodních obnovitelných zdrojů dnes již lahůdkové potrawy a nemůžeme se jí zřeknout pro budoucí pokolení. Lahůdky ze zvěřiny jsou součástí jak velkých recepčí, tak i zpestřením jídelníčku řadového občana. Zvěřina nám v české kuchyni do jisté míry nahrazuje takové lahůdky jako jsou langusty, kaviár a podobné dary moře, které my suchozemci nemáme.

Ing. Vladimír Vrbka

SBĚROVÁ SOBOTA

V sobotu 15. května bude ve Skrbeni sběr nebezpečných a velkoobjemových odpadů. Kontejnery budou přistaveny takto:

před hospodou 8.00 – 9.30 hod.
u nádraží 9.30 – 10.30 hod.

Elektrotechnický odpad, který nebude kompletní, nemůže být odebrán ve zpětném odběru, tedy zdarma. Tento odpad bude zařazen do běžného odpadu a za něj bude muset obec zaplatit.

V době od 8.00 do 11.30 bude možné odevzdat do skladu ve dvoře základní školy starý papír (ten se sbírá po celý rok každý pátek od 14 do 17 hodin!)

Sběrová sobota se konala také 10. dubna za Křepelkou. Členové Mysliveckého sdružení Příkazy uklidili odpadky na jižní straně nadjezdu. Je k neuvěření, že jimi naplnili velký kontejner.

Parta mladých, kteří obětovali jedno jarní sobotní dopoledne a přišli vyhrabat trávník v zahradě mateřské školy. Zleva – Jan Dopita, Petra Doleželová, Václav Bodlák, Zuzana Antlová

KULTURA

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ SKRBEŇ

V neděli 25. dubna byly do svazku naší obce slavnostně přivítány tyto děti:

Ester Bednaříková
Monika Černá
Adéla Dopitová
Sára Anna Kalábová
Rozálie Protivánková
Eliška Rozehnalová
Hana Sedláčková
Soňa Smékalová
Katrin Weiglhoferová
Mateo Cibilić
Matěj Hoferek

Dětem i rodičům přejeme vše dobré.

AUTO – MOTO VETERÁNI

V sobotu 22. května bude mít ve Skrbeni na návsi zastávku další ročník Hanáckého okruhu historických vozidel. Stejně jako v předchozích ročnících budou k vidění desítky vzácných exemplářů motocyklů a automobilů. Do obce by měli první účastníci přijíždět po poledni, přesné údaje budou na plakátech.

■ ■ ■ ■ ■

Vydává obec Skrbeň
 se sídlem Na Návsi 2, Skrbeň,
 IČO 00635693,
 ev. číslo - MK ČR E 10057
 e-mail: obec@skrben.cz
 www.skrben.cz
 Skrbeň, 30. dubna 2010